

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 21/2015(1)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ANTENNA TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 6 Απριλίου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσαιγής Αργυρού, Τίτου Κολώτα, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των **Κανονισμών 21(1), 21(5), 21(6), 22(1), 26(ζ) και 26(ι)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

29. - (1) Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα εξής:

21.-(1) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

21.-(5) Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

21.-(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22.-(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- i. (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·**
- ii. (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·**
- iii. (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·**

- iv. (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·
- v. (Α) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

26. Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται-

(ζ) η προβολή σκηνών που περιέχουν λεπτομερώς τη διαδικασία αυτοκτονίας ή απόπειρας αυτοκτονίας ·

(ι) η μετάδοση, εντός οικογενειακής ζώνης, σκηνών που περιέχουν βία στην οικογένεια. Κατ' εξαίρεση προβάλλονται μόνο πληροφοριακής ή εκπαιδευτικής φύσεως σκηνές.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **10.2.2016** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση, που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριάσμού της κύρωσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 – 7:

1. Στις **2.2.2015**, μεταξύ των ωρών **16:00 – 16:50**, ο οργανισμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης και με σήμανση (Κ) επεισόδιο της μεξικάνικης σειράς **«Μαρίνα (La Tempestad)»**, το οποίο περιελάμβανε **οπτικό και λεκτικό υλικό που ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 1

Ο Fulgencio Salazar εξαγριώνεται με την κόρη του, η οποία δηλώνει ερωτευμένη με τον Damián Fabré, γιο του μεγαλύτερου εχθρού του.

- Fulgencio: «Είναι γιος του και έχει το αίμα του. Ποτέ δεν θα δεχτώ ένα Fabré σε αυτό το σπίτι».
- Esthercita: «Σκέφτεσαι μόνο εσένα, μα δεν σκέφτεσαι και τους άλλους μπαμπά. Τον αγαπώ».
- Fulgencio: «Τον αγαπάς; Τον αγαπάς; Δεν αγαπάς τίποτα εκτός από τον εαυτό σου. Πάντα τα είχες όλα. Είσαι ένα παλιοκόριτσο και επειδή πιθανότατα ο καπετάνιος Fabré ήταν ο μόνος που σε απέρριψε, σου μπήκε λοιπόν στο μυαλό, να τον κατακτήσεις με κάθε τρόπο. Το να παντρευτείς αυτόν τον ηλίθιο είναι ό, τι σου χρειάζεται για να καταλήξεις το τελευταίο σκουπίδι της πόλης».
- Esthercita: «Τον αγαπώ μπαμπά. Γι αυτό πήγα μαζί του».
- Fulgencio: «Πώς τολμάς;» (εξαγριωμένος γυρίζει το χέρι του για να την κτυπήσει, ενώ ανάμεσά τους μπαίνει η μητέρα της Delfina)
- Delfina: «Μην την κτυπήσεις».
- Fulgencio: «Καλύτερα νεκρή. Ακούς; Νεκρή. Παρά να παντρευτείς τον Damián Fabré. Νεκρή».
- Delfina: «Μην προκαλείς το Θεό» (σταυροκοπιέται).
- Fulgencio: «Το Θεό; Ποιο Θεό;»

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 2

Η Esthercita κάθεται στο δωμάτιό της και καθώς χτενίζεται, σιγοτραγουδά το εμβατήριο του γάμου. Στο δωμάτιο μπαίνει ο πατέρας της.

- Fulgencio: «Σε βλέπω πολύ χαρούμενη. Μπορώ να μάθω το λόγο;».
- Esthercita: «Ο Damián ήρθε να ζητήσει το χέρι μου. Είμαι πολύ ευτυχισμένη. Γι αυτό είμαι χαρούμενη μπαμπά».

- Fulgencio: «Είσαι το ίδιο τρελή με τη μητέρα σου. Πιστεύεις πράγματι ότι θα σου δώσω την άδεια να παντρευτείς αυτόν τον αγροίκο; Ναι; Προτιμώ να σε δω νεκρή, παρά να παντρευτείς τον καταραμένο *Damián Fabrè*».
 - Esthercita: «Μπαμπά σου είπα ότι τον αγαπώ πολύ».
 - Fulgencio: «Σύντομα θα μάθεις ότι δεν μπορείς να έχεις πάντα αυτό που θέλεις. Και άκουσέ με πολύ προσεκτικά *Esthercita*, βάλ' το στο ανόητο κεφάλι σου αυτό που θα σου πω. Άκουσέ με καλά *Esthercita*. Δεν είμαι απλά βέβαιος, είμαι πεπεισμένος ότι αυτός ο *Damián Fabrè* ούτε που νοιάζεται για σένα».
- (Η *Esthercita* κλείνει τα αυτιά και τα μάτια της και λέει «Όχι, όχι»)
- Fulgencio: «Ούτε του αρέσεις, ούτε τον ενδιαφέρεις» (Ο *Fulgencio* γελά περιπαιχτικά, ενώ η *Esthercita* αρχίζει να κλαίει).
 - Fulgencio: «Ήρθε να ζητήσει το χέρι σου μόνο από οίκτο και για να φανεί τίμιος στα μάτια του κόσμου φυσικά. Από οίκτο και μόνο».

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 3

Σε συνέχεια της προηγούμενης σκηνής, η *Esthercita* συνεχίζει να κλαίει.

- Esthercita: «Μην το λες αυτό μπαμπά. Ο *Damián* με αγαπάει, γι αυτό και θα παντρευτούμε μπαμπά» (κλαίει γοερά). «Μην με πληγώνεις άλλο. Μην με κάνεις να μη θέλω να ζήσω, σε παρακαλώ».
- Fulgencio: «Έλα, έλα, έλα άσε τα κροκοδείλια δάκρια, δεν με συγκινούν. Κι αν, κι αν δεν με πιστεύεις αυτό εδώ θα σε πείσει» (της δείχνει ένα λουκέτο κλειδαριάς και κατευθύνεται προς το παράθυρο).
- Esthercita: «Όχι μπαμπά, όχι μπαμπά, τι πας να κάνεις;» (τον ακολουθεί τρέχοντας, καθώς ο *Fulgencio* φαίνεται να εφαρμόζει το λουκέτο στο παράθυρο του δωματίου). «Μπαμπά τι πας να κάνεις; Όχι μπαμπά, όχι μπαμπά, όχιιι» (κλαίει).
- Fulgencio: «Θα μείνεις κλειδωμένη, αφού η μητέρα σου δεν θέλει να στείλει μακριά από αυτήν την πόλη, εδώ θα μείνεις κλειδωμένη. Για καιρό κανένας δεν θα δει το πρόσωπό σου. Κανένας».

(Η *Esthercita* τραβάει το χέρι του κλαίγοντας γοερά και αναφωνώντας συνέχεια «Όχι μπαμπά»)

- Fulgencio: «Δεν θα βγεις από δω μέσα» (κλείνει την πόρτα φεύγοντας από το δωμάτιο, ενώ η *Esthercita* προσπαθεί να τραβήξει την πόρτα, αναφωνώντας «Όχι μπαμπά, όχι»).

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 4

Η *Esthercita* μπαίνει στο μπάνιο, ενώ σκέφτεται τα λόγια του πατέρα της για τον *Damián Fabrè* και κλαίει («*Προτιμώ να σε δω νεκρή, παρά να παντρευτείς τον Damián Fabrè*», «*Θα μάθεις ότι δεν μπορείς να έχεις πάντα αυτό που θέλεις. Και άκουσέ με πολύ προσεκτικά Esthercita, βάλ' το στο ανόητο κεφάλι σου αυτό που θα σου πω. Άκουσέ με καλά Esthercita. Δεν είμαι απλά βέβαιος, είμαι πεπεισμένος ότι αυτός ο Damián Fabrè ούτε που νοιάζεται για σένα. Ούτε του αρέσεις, ούτε τον ενδιαφέρεις. Ήρθε να ζητήσει το χέρι σου μόνο από οίκτο και για να φανεί τίμιος στα μάτια του κόσμου φυσικά. Από οίκτο και μόνο*»).

Στη συνέχεια, ανοίγει το ντουλάπι πάνω από τον νιπτήρα και ψάχνει ανάμεσα σε διάφορα κουτάκια, που φαίνονται να είναι συσκευασίες φαρμάκων. Καθώς ανακατεύει ανάμεσα στις συσκευασίες, ξαφνικά σταματά, έχοντας εντοπίσει κάτι. Σε αργή κίνηση, βγάζει από το ντουλάπι ένα γυάλινο μπουκάλι, το οποίο κρατάει σφικτά και το κοιτάζει επίμονα.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 5

Σε συνέχεια της προηγούμενης σκηνής, η Esthercita αφήνοντας δίπλα από τη μπανιέρα το γυάλινο μπουκάλι, ανοίγει το νερό της μπανιέρας και αρχίζει να γδύνεται κάνοντας σκέψεις: «*Προτιμώ να πεθάνω παρά ο Damián να με παντρευτεί από οίκτο*». Καθώς η στάθμη του νερού ανεβαίνει, η Esthercita με αποχαυνωμένο ύφος, μπαίνει και κάθεται μέσα στη μπανιέρα.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 6

Στο δωμάτιο της Esthercita μπαίνει η Mayuya, για να της επιστρέψει τα ρούχα της. Καθώς δεν τη βρίσκει στο δωμάτιο, προχωρεί προς το μπάνιο και κτυπά την πόρτα.

- Mayuya: «Esthercita; Esthercita εγώ είμαι η Mayuya, ήρθα με τα ρούχα. Esthercita; Μπορώ να μπω;»

Μη λαμβάνοντας απάντηση, η Mayuya μπαίνει στο μπάνιο και έντρομη αντικρίζει την Esthercita ξαπλωμένη μέσα στη μπανιέρα, χωρίς να έχει τις αισθήσεις της.

2. Στις **2.2.2015**, μεταξύ των ωρών **16:00 - 16:50**, ο οργανισμός μετέδωσε επεισόδιο της μεξικάνικης σειράς «**Μαρίνα (La Tempestad)**», χωρίς να λάβει μέτρα ώστε το πρόγραμμα να ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **2.2.2015**, μεταξύ των ωρών **16:00 – 16:50**, κατά τη διάρκεια του επεισοδίου της μεξικάνικης σειράς «**Μαρίνα (La Tempestad)**», μεταδόθηκε **οπτικό και λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους**, ενώ το επεισόδιο έφερε σήμανση **(Κ)**, με αποτέλεσμα οι τηλεθεατές να μην είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **2.2.2015**, μεταξύ των ωρών **16:00 – 16:50**, κατά τη διάρκεια του επεισοδίου της μεξικάνικης σειράς **«Μαρίνα (La Tempestad)»**, που μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης και έφερε τη σήμανση (Κ), προβλήθηκε **οπτικό και λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους, καθιστώντας το πρόγραμμα μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

5. Στις **2.2.2015**, μεταξύ των ωρών **16:00 και 16:50**, κατά τη διάρκεια του επεισοδίου της μεξικάνικης σειράς **«Μαρίνα (La Tempestad)»**, που έφερε σήμανση (Κ), μεταδόθηκε **οπτικό και λεκτικό υλικό**, το οποίο δεν ήταν κατάλληλο για γενική παρακολούθηση. Πριν την έναρξη του εν λόγω επεισοδίου, ο οργανισμός έδωσε την ακουστική προειδοποίηση «το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση», ενώ παράλληλα δόθηκε η οπτική ένδειξη **«Κ»**. Ωστόσο, **η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

6. Στις **2.2.2015**, μεταξύ των ωρών **16:00 – 16:50**, ο οργανισμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης και με σήμανση (Κ) επεισόδιο της μεξικάνικης σειράς **«Μαρίνα (La Tempestad)»**, κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν **σκηνές που περιείχαν λεπτομερώς τη διαδικασία απόπειρας αυτοκτονίας**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 26(ζ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 4

Η Esthercita μπαίνει στο μπάνιο, ενώ σκέφτεται τα λόγια του πατέρα της για τον *Damián Fabré* και κλαίει (*«Προτιμώ να σε δω νεκρή, παρά να παντρευτείς τον Damián Fabré», «Θα μάθεις ότι δεν μπορείς να έχεις πάντα αυτό που θέλεις. Και άκουσέ με πολύ προσεκτικά Esthercita, βάλ' το στο ανόητο κεφάλι σου αυτό που θα σου πω. Άκουσέ με καλά Esthercita. Δεν είμαι απλά βέβαιος, είμαι πεπεισμένος ότι αυτός ο Damián Fabré ούτε που νοιάζεται για σένα. Ούτε του αρέσεις, ούτε τον ενδιαφέρεις. Ήρθε να ζητήσει το χέρι σου μόνο από οίκτο και για να φανεί τίμιος στα μάτια του κόσμου φυσικά. Από οίκτο και μόνο»*).

Στη συνέχεια, ανοίγει το ντουλάπι πάνω από τον νιπτήρα και ψάχνει ανάμεσα σε διάφορα κουτάκια, που φαίνονται να είναι συσκευασίες φαρμάκων. Καθώς ανακατεύει ανάμεσα στις συσκευασίες, ξαφνικά σταματά, έχοντας εντοπίσει κάτι. Σε αργή κίνηση,

βγάζει από το ντουλάπι ένα γυάλινο μπουκάλι, το οποίο κρατάει σφικτά και το κοιτάζει επίμονα.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 5

Σε συνέχεια της προηγούμενης σκηνής, η Esthercita αφήνοντας δίπλα από τη μπανιέρα το γυάλινο μπουκάλι, ανοίγει το νερό της μπανιέρας και αρχίζει να γδύνεται κάνοντας σκέψεις: «*Προτιμώ να πεθάνω παρά ο Damián να με παντρευτεί από οίκτο*». Καθώς η στάθμη του νερού ανεβαίνει, η Esthercita με αποχαυνωμένο ύφος, μπαίνει και κάθεται μέσα στη μπανιέρα.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 6

Στο δωμάτιο της Esthercita μπαίνει η Mayuya, για να της επιστρέψει τα ρούχα της. Καθώς δεν τη βρίσκει στο δωμάτιο, προχωρεί προς το μπάνιο και κτυπά την πόρτα.

- Mayuya: «Esthercita; Esthercita εγώ είμαι η Mayuya, ήρθα με τα ρούχα. Esthercita; Μπορώ να μπω;»

Μη λαμβάνοντας απάντηση, η Mayuya μπαίνει στο μπάνιο και έντρομη αντικρίζει την Esthercita ξαπλωμένη μέσα στη μπανιέρα, χωρίς να έχει τις αισθήσεις της.

7. Στις **2.2.2015**, μεταξύ των ωρών **16:00 – 16:50**, ο οργανισμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης και με σήμανση (Κ) επεισόδιο της μεξικάνικης σειράς «**Μαρίνα (La Tempstad)**», κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν **σκηνές που περιείχαν βία στην οικογένεια**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 26(ι)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 1

Ο Fulgencio Salazar εξαγριώνεται με την κόρη του, η οποία δηλώνει ερωτευμένη με τον Damián Fabr , γιο του μεγαλύτερου εχθρού του.

- Fulgencio: «Είναι γιος του και έχει το αίμα του. Ποτέ δεν θα δεχτώ ένα Fabr  σε αυτό το σπίτι».
- Esthercita: «Σκέφτεσαι μόνο εσένα, μα δεν σκέφτεσαι και τους άλλους μπαμπά. Τον αγαπώ».
- Fulgencio: «Τον αγαπάς; Τον αγαπάς; Δεν αγαπάς τίποτα εκτός από τον εαυτό σου. Πάντα τα είχες όλα. Είσαι ένα παλιοκόριτσο και επειδή πιθανότατα ο καπετάνιος Fabr  ήταν ο μόνος που σε απέρριψε, σου μπήκε λοιπόν στο μυαλό, να τον κατακτήσεις με κάθε τρόπο. Το να παντρευτείς αυτόν τον ηλίθιο είναι ό, τι σου χρειάζεται για να καταλήξεις το τελευταίο σκουπίδι της πόλης».
- Esthercita: «Τον αγαπώ μπαμπά. Γι αυτό πήγα μαζί του».
- Fulgencio: «Πώς τολμάς;» (εξαγριωμένος γυρίζει το χέρι του για να την κτυπήσει, ενώ ανάμεσά τους μπαίνει η μητέρα της Delfina)
- Delfina: «Μην την κτυπήσεις».
- Fulgencio: «Καλύτερα νεκρή. Ακούς; Νεκρή. Παρά να παντρευτείς τον Damián Fabr . Νεκρή».
- Delfina: «Μην προκαλείς το Θεό» (σταυροκοπιέται).

- Fulgencio: «Το Θεό; Ποιο Θεό;»

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 2

Η Esthercita κάθεται στο δωμάτιό της και καθώς χτενίζεται, σιγοτραγουδά το εμβατήριο του γάμου. Στο δωμάτιο μπαίνει ο πατέρας της.

- Fulgencio: «Σε βλέπω πολύ χαρούμενη. Μπορώ να μάθω το λόγο;».
- Esthercita: «Ο Damián ήρθε να ζητήσει το χέρι μου. Είμαι πολύ ευτυχισμένη. Γι αυτό είμαι χαρούμενη μπαμπά».
- Fulgencio: «Είσαι το ίδιο τρελή με τη μητέρα σου. Πιστεύεις πράγματι ότι θα σου δώσω την άδεια να παντρευτείς αυτόν τον αγροίκο; Ναι; Προτιμώ να σε δω νεκρή, παρά να παντρευτείς τον καταραμένο Damián Fabrè».
- Esthercita: «Μπαμπά σου είπα ότι τον αγαπώ πολύ».
- Fulgencio: «Σύντομα θα μάθεις ότι δεν μπορείς να έχεις πάντα αυτό που θέλεις. Και άκουσέ με πολύ προσεκτικά Esthercita, βάλ' το στο ανόητο κεφάλι σου αυτό που θα σου πω. Άκουσέ με καλά Esthercita. Δεν είμαι απλά βέβαιος, είμαι πεπεισμένος ότι αυτός ο Damián Fabrè ούτε που νοιάζεται για σένα».

(Η Esthercita κλείνει τα αυτιά και τα μάτια της και λέει «Όχι, όχι»)

- Fulgencio: «Ούτε του αρέσεις, ούτε τον ενδιαφέρεις» (Ο Fulgencio γελά περιπαιχτικά, ενώ η Esthercita αρχίζει να κλαίει).
- Fulgencio: «Ήρθε να ζητήσει το χέρι σου μόνο από οίκτο και για να φανεί τίμιος στα μάτια του κόσμου φυσικά. Από οίκτο και μόνο».

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ 3

Σε συνέχεια της προηγούμενης σκηνής, η Esthercita συνεχίζει να κλαίει.

- Esthercita: «Μην το λες αυτό μπαμπά. Ο Damián με αγαπάει, γι αυτό και θα παντρευτούμε μπαμπά» (κλαίει γοερά). «Μην με πληγώνεις άλλο. Μην με κάνεις να μη θέλω να ζήσω, σε παρακαλώ».
- Fulgencio: «Έλα, έλα, έλα άσε τα κροκοδείλια δάκρια, δεν με συγκινούν. Κι αν, κι αν δεν με πιστεύεις αυτό εδώ θα σε πείσει» (της δείχνει ένα λουκέτο κλειδαριάς και κατευθύνεται προς το παράθυρο).
- Esthercita: «Όχι μπαμπά, όχι μπαμπά, τι πας να κάνεις;» (τον ακολουθεί τρέχοντας, καθώς ο Fulgencio φαίνεται να εφαρμόζει το λουκέτο στο παράθυρο του δωματίου). «Μπαμπά τι πας να κάνεις; Όχι μπαμπά, όχι μπαμπά, όχιιι» (κλαίει).
- Fulgencio: «Θα μείνεις κλειδωμένη, αφού η μητέρα σου δεν θέλει να στείλει μακριά από αυτήν την πόλη, εδώ θα μείνεις κλειδωμένη. Για καιρό κανένας δεν θα δει το πρόσωπό σου. Κανένας».

(Η Esthercita τραβάει το χέρι του κλαίγοντας γοερά και αναφωνώντας συνέχεια «Όχι μπαμπά»)

- Fulgencio: «Δεν θα βγεις από δω μέσα» (κλείνει την πόρτα φεύγοντας από το δωμάτιο, ενώ η Esthercita προσπαθεί να τραβήξει την πόρτα, αναφωνώντας «Όχι μπαμπά, όχι»).

Ο οργανισμός, με επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού του Συμβουλίου κ. Λουκή Παπαφιλίππου, ημερομ. **16.3.2016 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, ζήτησε όπως επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο και λάβει αντίγραφα ουσιαστών εγγραφών.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **18.3.2016 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β')**, κάλεσε τον οργανισμό να εμφανιστεί στα γραφεία της στις 24.3.2016 και ώρα 11:00 για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Στις **24.3.2016**, η Δικηγόρος του οργανισμού κ. Χριστίνα Παρασκευά παρουσιάστηκε στα γραφεία της Αρχής και προέβηκε σε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Ο οργανισμός, μέχρι και σήμερα, δεν υπέβαλε οποιεσδήποτε θέσεις ή / και απόψεις σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω επεισοδίου, κρίνουμε ότι:

Στις **2.2.2015**, μεταξύ των ωρών **16:00 – 16:50**, ο οργανισμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης και με σήμανση (Κ) επεισόδιο της μεξικάνικης σειράς «**Μαρίνα (La Tempestad)**», το οποίο περιελάμβανε **οπτικό και λεκτικό υλικό που ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 (υποστοιχείο **1**) και **χωρίς να λάβει μέτρα ώστε το πρόγραμμα να ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **2**). Επίσης, κατά τη διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου, μεταδόθηκε οπτικό και λεκτικό υλικό ακατάλληλο για ανηλίκους, ενώ το

επεισόδιο έφερε σήμανση (Κ), με αποτέλεσμα οι τηλεθεατές να μην είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των προαναφερθέντων Κανονισμών (υποστοιχείο 3), καθιστώντας το πρόγραμμα μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των προαναφερθέντων Κανονισμών (υποστοιχείο 4) και με την προειδοποίηση (Κ) να μην ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των προαναφερθέντων Κανονισμών (υποστοιχείο 5) (Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 4 - 6 της παρούσας απόφασης). Επιπλέον, κατά το υπό αναφορά επεισόδιο προβλήθηκαν σκηνές που περιείχαν λεπτομερώς τη διαδικασία απόπειρας αυτοκτονίας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 26(ζ)** των προαναφερθέντων Κανονισμών (υποστοιχείο 6) (Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται στις σελίδες 7 - 8 της παρούσας απόφασης) και σκηνές που περιείχαν βία στην οικογένεια, κατά παράβαση του **Κανονισμού 26(ι)** των προαναφερθέντων Κανονισμών (υποστοιχείο 7) (Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται στις σελίδες 8 - 9 της παρούσας απόφασης).

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να μη διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός οργανισμός που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας, δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία.

Πολυάριθμες έρευνες καταδεικνύουν το σημαντικό ρόλο που κατέχει η τηλεόραση στη ζωή των παιδιών (Livingston & Bovill, 1999) και την επίδραση που έχει στην κοινωνική τους συμπεριφορά, αφού αποτελεί εργαλείο για ερμηνεία και κατανόηση της κοινωνίας

και διαμορφώνει τη συνείδηση και την εμπειρία τους (Pine & Nash, 2002). Η επιρροή που μπορεί να ασκήσει στα παιδιά η τηλεόραση, είναι από τα θέματα που έχουν μελετηθεί περισσότερο στις κοινωνικές επιστήμες (Bertrand, 2003:37). Ορισμένες «διόδδοι» που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή της τηλεόρασης είναι πιθανό να παρέχουν ένα χρήσιμο μέσο για τη διαμόρφωση των δράσεών τους (Παπαθανασόπουλος, 1999: 36).

Οι πλείστες έρευνες που αφορούν στις επιδράσεις της τηλεόρασης στους ανηλίκους καταδεικνύουν συνάφεια μεταξύ τηλεθέασης και εκδήλωσης βίαιης συμπεριφοράς. Τα παιδιά έχουν την τάση να μιμούνται τους χαρακτήρες που βλέπουν στην τηλεόραση (Josephson, 1996) και την επιθετική τους συμπεριφορά (Bandura, Singer, 1961 – Greenford, 2988), θεωρώντας την φαινόμενο αποδεκτό από την κοινωνία (Σεραφετινίδου, 1987). Επιτόπια έρευνα του Κέντρου Ερευνών και Ανάπτυξης του Intercollege Κύπρου, επίσης κατέδειξε σχέση μεταξύ επιθετικότητας και τηλεθέασης. Συγκεκριμένα, στα συμπεράσματα αναφέρεται ότι τα παιδιά που παρακολουθούν περισσότερες από 1-2 ώρες τηλεόραση την ημέρα, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που βλέπουν λιγότερη τηλεόραση. Επιπλέον, τα παιδιά που παρακολουθούν τηλεοπτικά προγράμματα σε προχωρημένες ζώνες ενηλίκων (μετά τις 8 μ.μ. και, ακόμα περισσότερο, μετά τις 11 μ.μ.), καθώς και εκείνα που παρακολουθούν προγράμματα με βία, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που παρακολουθούν ψυχαγωγικά και άλλα μη – βίαια προγράμματα, στις πρώτες απογευματινές και βραδινές ζώνες (Πρακτικά Συμποσίου για την Τηλεοπτική Βία, 12.10.2002, Πανεπιστήμιο Κύπρου).

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και ιδιαίτερα η τηλεόραση ασκούν σημαντική επίδραση στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών, τα οποία δεν είναι έτοιμα να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά όσα λαμβάνουν από τα Μέσα, οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί ως προς το τι μεταδίδουν σε χρόνο, κατά τον οποίο ενδεχομένως να παρακολουθούν ανήλικοι και να

μην παραβλέπουν τις ιδιαιτερότητες των παιδιών, τα οποία αρχίζουν να βλέπουν τηλεόραση πολύ πριν κατανοήσουν πλήρως τις δυνάμεις που τη διέπουν και συνήθως βρίσκονται σε μια ηλικία που οι έννοιες του «καλού» και του «κακού» είναι ασαφώς διαχωρισμένες στη συνείδησή τους (Παπαθανασόπουλος, 1999:62). Ένας από τους σημαντικότερους ρόλους και ευθύνες της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου είναι να διασφαλίζει ότι τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας συνειδητοποιούν πλήρως την ευθύνη που έχουν ως προς τους ανήλικους τηλεθεατές τους και λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε το οπτικοακουστικό υλικό που μεταδίδουν εντός της οικογενειακής ζώνης, να είναι κατάλληλο για όλες τις ηλικίες και δη, για μικρά παιδιά. Περαιτέρω, οι οργανισμοί οφείλουν βάσει της Νομοθεσίας να βεβαιώνονται ότι τα προγράμματα που προβάλλουν ανταποκρίνονται στην προειδοποίηση/ σήμανση που τους έχουν δώσει.

Ενδεικτικά, η Αρχή παραπέμπει στην περιγραφή των επίμαχων σκηνών του πιο πάνω επεισοδίου της εν λόγω σειράς (βλ. γεγονότα του υποστοιχείου 1 σελ. 4 – 6 της παρούσας απόφασης), τα οποία μεταδόθηκαν στις 2.2.2015, μεταξύ των ωρών 16:00 – 16:50. Η Αρχή δεν μπορεί να κατανοήσει πώς η μετάδοση τέτοιων σκηνών ενδοοικογενειακής βίας, οι οποίες εμπεριείχαν εκτός από σωματική βία και λεκτική / ψυχολογική βία, με θύμα τη νεαρή «κόρη» ενός εκ των πρωταγωνιστών ή / και σκηνών που περιείχαν λεπτομερώς τη διαδικασία της απόπειρας αυτοκτονίας, μπορεί να θεωρηθούν κατάλληλες για προβολή εντός της οικογενειακής ζώνης και καλεί τον οργανισμό να προβληματιστεί για τις συνέπειες που τέτοιες σκηνές μπορεί να έχουν σε ένα μικρό παιδί που πιθανό να παρακολουθεί τηλεόραση μεταξύ των υπό αναφορά ωρών.

Επιπρόσθετα και ακριβώς λόγω του ότι τα παιδιά, σήμερα, εκτίθενται πέραν του δέοντος σε θεάματα, τα οποία δεν είναι κατάλληλα για την ευάλωτή τους ηλικία, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί, με γνώμονα πάντα τη διασφάλιση της προστασίας των παιδιών, οφείλουν να

είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί, ώστε να μην συμβάλλουν και οι ίδιοι αρνητικά στην περαιτέρω έκθεση των ανηλίκων στη βία.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

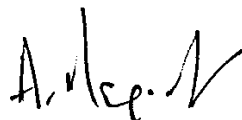
Καταληκτικά, η Αρχή τονίζει ότι εντός οικογενειακής ζώνης ο οργανισμός οφείλει να μεταδίδει προγράμματα κατάλληλα για όλο το κοινό. Η Αρχή κρίνει επίσης σκόπιμο να επαναλάβει ότι οι οργανισμοί έχουν υποχρέωση να τηρούν τους προαναφερθέντες Νόμους και τους Κανονισμούς και ταυτόχρονα έχουν την ευθύνη να ρυθμίζουν τη λειτουργία τους με απώτερο σκοπό τη συνεισφορά τους στη βελτίωση του ραδιοτηλεοπτικού πεδίου.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των **Κανονισμών 21(1)** (υποστοιχείο **2**), **21(5)** (υποστοιχείο **3**), **21(6)** (υποστοιχείο **4**), **22(1)** (υποστοιχείο **5**), **26(ζ)** (υποστοιχείο **6**) και **26(ι)** (υποστοιχείο **7**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α.ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

κ.π.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 21/2015(1)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 23 Μαΐου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **6 Απριλίου 2016**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των **Κανονισμών 21(1), 21(5), 21(6), 22(1), 26(ζ) και 26(ι)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

29. - (1) Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα εξής:

21.-(1) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

21.-(5) Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

21.-(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22.-(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- vi. (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·**
- vii. (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·**
- viii. (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·**
- ix. (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·**
- x. (Α) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.**

26. Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται-

(ζ) η προβολή σκημών που περιέχουν λεπτομερώς τη διαδικασία αυτοκτονίας ή απόπειρας αυτοκτονίας ·

(ι) η μετάδοση, εντός οικογενειακής ζώνης, σκημών που περιέχουν βία στην οικογένεια. Κατ' εξαίρεση προβάλλονται μόνο πληροφοριακής ή εκπαιδευτικής φύσεως σκηνές.

Σημειώνεται ότι στις **13.4.2016** και ενώ η εκδίκαση της εν λόγω υπόθεσης είχε ήδη ολοκληρωθεί, στάληκε μέσω φαξ επιστολή ημερομ. **12.4.2016** προς την Αρχή με τις θέσεις του οργανισμού (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **19.4.2016** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού του Συμβουλίου κ. Λουκή Παπαφιλίππου, ημερομ. **26.4.2016 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β')**, υπέβαλε τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις/ εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εμπεριέχονται στις επιστολές του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του οργανισμού, ημερομ. **12.4.2016** και **26.4.2016**, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Κατ' αρχάς και όσον αφορά στις παραστάσεις του οργανισμού στην επιστολή του ημερομ. **20.5.2015 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ')**, τις οποίες ο οργανισμός είχε υποβάλει στην υπόθεση με αρ. φακ. 21/2015(1) και υιοθετεί και στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή δεν προτίθεται να τις σχολιάσει μια προς μια, καθώς επαναλαμβάνονται και στην επιστολή του οργανισμού ημερομ. 12.4.2016, τα σημεία της οποίας σχολιάζουμε πιο κάτω.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό στο σημείο 2 της επιστολής του οργανισμού ημερομ. 12.4.2016 ότι «οι λόγοι παράνομης σύνθεσης και / ή συγκρότησης της Αρχής, σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου [...] δεν δημιουργούν δικαίωμα επανεξέτασης της ως άνω υπόθεσης» και ότι «η διαδικασία επανεξέτασης είναι παράνομη», η Αρχή υπενθυμίζει στον οργανισμό ότι αποφάσισε να επανεξετάσει όλες τις υποθέσεις που βρίσκονταν σε εξέλιξη στις 18.11.2015 και δεν είχαν ολοκληρωθεί, λαμβάνοντας υπόψη την ανάκληση της παραίτησης και την επιστροφή του Αντιπροέδρου κ. Αρτέμη Αρτεμίου και το διορισμό του νέου μέλους κ. Σέργιου Ποΐζη, καθώς και τα ευρήματα του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 140/2009 ημερομηνίας 2.4.2014 και με βάση την οποία η σύνθεση στις υποθέσεις αυτές καθίστατο μη νόμιμη.

Σύμφωνα με τον Ε. Π. Σπηλιωτόπουλο, στο σύγγραμμά του με τίτλο «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», Δωδέκατη Έκδοση, σελίδα 194, παράγραφος 177 «Παράνομες ή πλημμελείς στην προκειμένη περίπτωση είναι οι διοικητικές πράξεις που πάσχουν από ακυρότητα και οι οποίες, εάν προσβάλλονταν με αίτηση ακυρώσεως ή προσφυγή, θα ακυρώνονταν».

Επιπλέον, σύμφωνα με τον Π.Δ. Δαγτόγλου στο σύγγραμμά του με τίτλο «Γενικό Διοικητικό Δίκαιο», Τέταρτη Έκδοση, σελίδα 321, παράγραφοι 690, 691 και 695: «Η αρχή της νομιμότητας, συνεπώς εφαρμοζόμενη, απαιτεί από την διοίκηση όχι μόνο να τηρεί το δίκαιο κατά την έκδοση των πράξεών της, αλλά και να ανακαλεί τυχόν εκδοθείσα παράνομη πράξη, αποκαθιστώντας έτσι την έννομη τάξη. Η βασική αυτή υποχρέωση της διοικήσεως προς αποκατάσταση της νομιμότητας υπάρχει ανεξαρτήτως προσφυγής του θιγόμενου ιδιώτη... Ο συλλογισμός αυτός φαίνεται να στηρίζεται σε λογική αναγκαιότητα: το κράτος δικαίου που εν γνώσει του επιμένει στην ίδια του παρανομία αρνείται εαυτό». «Ορθό είναι όμως να δεχθούμε ότι η διοίκηση έχει στην περίπτωση αυτή και την υποχρέωση να ανακαλέσει την διοικητική πράξη.».

Επιπρόσθετα και σε σχέση με το θέμα της επανεξέτασης των ανακληθείσων υποθέσεων, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην υπόθεση ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ v. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΣΩ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΑΣ(1993) 3 Α.Α.Δ. 496, όπου κρίθηκε ότι «Μετά από εξέταση του εγερθέντος θέματος είμαστε της γνώμης ότι στην πρωτόδικη απόφαση παραγνωρίζεται το σύμφυτο δικαίωμα της διοίκησης για ανάκληση διοικητικών πράξεων που προσλαμβάνει τη μορφή καθήκοντος για επανεξέταση ληφθείσας απόφασης εφόσον προκύπτουν όπως στην προκειμένη περίπτωση νέα γεγονότα τα οποία διασαλεύουν το θεμέλιο της απόφασης. (Βλ. μεταξύ άλλων *Moschovakis v. C.B.C.*, υπόθεση αρ. 315/88, απόφαση δόθηκε 7.4.88, *Γεώργιος Γεωργούδης v. Δήμος Αραδίππου*, υπόθεση αρ. 68/89, απόφαση δόθηκε 28.9.90 και *Αλέξανδρος Σολέας & Υιός Ατδ v. Δημοκρατίας*, υπόθεση αρ. 395/92, απόφαση δόθηκε 8.4.93.)».

Παρόμοια, και η απόφαση *Σύλβια Παναγιώτη Χαραλάμπους v. Δημοκρατίας(2001) 3 Α.Α.Δ. 149* όπου αναφέρεται ότι «έχει αναγνωρισθεί από τη νομολογία σύμφυτο δικαίωμα στη διοίκηση για ανάκληση διοικητικών πράξεων όπου έχουν προκύψει νέα γεγονότα που διασαλεύουν το θεμέλιο της ληφθείσας απόφασης. Υπάρχει τότε καθήκον για επανεξέταση».

Στην προκειμένη περίπτωση, η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 140/2009 ημερομηνίας 2.4.2014, διασαλεύει το θεμέλιο σειράς αποφάσεων της Αρχής, αφού με βάση με τα ευρήματά της, η σύνθεση της Αρχής σε συγκεκριμένες υποθέσεις ήταν παράνομη. Προς συμμόρφωση με την προαναφερθείσα απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η Αρχή αποφάσισε να προβεί σε ανάκληση αριθμού αποφάσεών της και σε επανεξέταση των σχετικών υποθέσεων.

Ακόμα, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην υπόθεση *Δρουσιώτης v. Δήμου Λατσιών (1992) 3 ΑΑΔ 437* όπου αναφέρεται ότι «Η ανάκληση ή ακύρωση δεν εμποδίζει την έκδοση ταυτόσημης πράξης, εφόσον η έκδοση της πράξης γίνεται κατόπιν επανάληψης της διαδικασίας και ύστερα από νέα έρευνα της υπόθεσης και εκτίμηση των ιδίων στοιχείων και/ή στοιχείων που υπήρχαν και δεν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την έκδοση της αρχικής πράξης που ανακλήθηκε ή ακυρώθηκε».

Ως προς τον ισχυρισμό στο σημείο 3 της επιστολής του οργανισμού ημερομ. 12.4.2016 ότι «η διαδικασία «επανεξέτασης» που έχετε ακολουθήσει είναι λανθασμένη και/ή παράνομη και αντίκειται στην προβλεπόμενη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων» και ότι «Καμία σχετική κρίση, καμία απολύτως νέα έρευνα», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και επισημαίνει ότι κατά την εξέταση όλων των ενώπιόν της υποθέσεων και τη διαμόρφωση της κρίσης της πάντοτε ακολουθεί πιστά τη Νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία και οι οποίοι καθορίζονται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2014, τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158 (Ι)/99.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού χαρακτηρίζεται από γενικότητα, αοριστία και ασάφεια καθώς δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά και νομικά επιχειρήματα που να αποδεικνύουν πώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η διαδικασία που ακολούθησε η Αρχή είναι «λανθασμένη και/ή παράνομη και αντίκειται στην προβλεπόμενη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων».

Εν πάση περιπτώσει, σε σχέση με τις πιο πάνω θέσεις του οργανισμού η Αρχή σημειώνει ότι η ερευνώσα Λειτουργός – στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική Νομοθεσία – προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά της μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος οργανισμού στις 2.2.2015, μεταξύ των ωρών 16:00 – 17:00. Το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. 17.2.2015, το οποίο η Λειτουργός υιοθέτησε με σημείωμά της ημερομηνίας 19.1.2016 είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα, όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος του οργανισμού. Ακολούθως, η Αρχή με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην πρόωθσή της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού Αρ. Φακ. Πρ. 36/2015(1) ημερομ. 17.2.2015, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, η ημερομηνία, οι ώρες και η φύση των παραβάσεων, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό

κατόπιν παρακολούθησης του εν λόγω επεισοδίου. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις.

Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε Λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων, τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία, τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της Λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή, αξιολογώντας όλα τα ενόπιον της στοιχεία – συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών θέσεων του οργανισμού για τις πιθανές παραβάσεις που αντιμετωπίζει – θα κρίνει και θα αποφασίσει ανάλογα για τη στοιχειοθέτησή τους ή μη.

Επομένως, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία ανάκλησης της απόφασής της και επαναδιερεύνησης της υπόθεσης, όπως αυτή προβλέπεται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2014, τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158 (Ι)/99.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού στο σημείο 4 της επιστολής του ημερομ. 12.4.2016 ότι «Η προδικασία που έχει ακολουθήσει η Αρχή είναι παράνομη και/ή αντικανονική και/ή αντίκειται στον Καν.42 της Κ.Δ.Π.10/2000», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και επαναλαμβάνει τα όσα έχει αναφέρει πιο πάνω (σελίδες 6 – 7 της απόφασης) στον αντίστοιχο ισχυρισμό του οργανισμού περί παράνομης και/ή αντικανονικής διαδικασίας επανεξέτασης.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού στο ίδιο σημείο (σημείο 4) της επιστολής του ότι «ο ερευνών λειτουργός δεν έχει διεξάγει δέουσα και επαρκή έρευνα και δεν έχει συλλέξει μαρτυρία από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα», η Αρχή έχει επίσης απαντήσει πιο πάνω στις σελίδες 6 – 7 της απόφασης.

Ως προς τον ισχυρισμό του οργανισμού στο σημείο 5 της επιστολής του ημερομ. 12.4.2016 ότι «η διαδικασία, η οποία έχει ακολουθηθεί πάσχει, καθώς εντελώς παράνομα και / ή παράτυπα και / ή κατά παράβαση του Καν. 41 της Κ.Δ.Π. 10/2000, η διερεύνηση της υπόθεσης ξεκίνησε «στο πλαίσιο της δειγματοληπτικής συστηματικής παρακολούθησης των τηλεοπτικών οργανισμών και συγκεκριμένα κατά την παρακολούθηση της ημερ. 02/02/2015 μεταξύ των ωρών 16:00 – 17:00» και ότι υπάρχει έλλειψη αρμοδιότητας, καθώς «είναι προφανές από το ίδιο το γράμμα του Νόμου ότι τέτοια ευχέρεια και / ή εξουσία δεν υπάρχει από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και τέτοια διαδικασία δεν προβλέπεται» η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Με βάση τον Κανονισμό 41(2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000), «η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει αυτεπάγγελα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού παραβάσεις από οποιοδήποτε σταθμό, αν υποπέσει στην αντίληψή της* ότι δυνατό να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών» (*η υπογράμμιση δική μας). Σε αντίθεση με τον ισχυρισμό του οργανισμού, είναι προφανές ότι ο Νομοθέτης δεν θέτει περιορισμούς στην Αρχή ως προς τον τρόπο / ή τα μέσα, δια των οποίων δύναται να περιέλθει στην αντίληψή της η μη τήρηση των προνοιών του Νόμου και των Κανονισμών. Επί του συγκεκριμένου γίνεται ξεκάθαρη αναφορά και στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή 362/2003 Αντέννα ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομηνίας 27.2.2004, όπου τονίζεται ότι «Δεν υπάρχει, όμως, περιορισμός αναφορικά με το πώς ένα θέμα υποπίπτει στην αντίληψη της Αρχής».

Ως εκ τούτου και όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού στο σημείο 6 της επιστολής του ημερομ. 12.4.2016 περί αμφισβήτησης της αμεροληψίας της Αρχής, περί εσκεμμένου των προθέσεων της και προκατάληψής της έναντι του οργανισμού, δεν αντιλαμβανόμαστε πού εδράζεται, δεδομένου ότι όλοι οι αδειούχοι τηλεοπτικοί οργανισμοί τυγχάνουν της ίδιας αντιμετώπισης και υπόκεινται όλοι σε δειγματοληπτική συστηματική παρακολούθηση των προγραμμάτων τους την ίδια ημερομηνία και την ίδια ώρα.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού στο σημείο 7 της επιστολής του ημερομ. 12.4.2016 ότι «κανένα παράπονο δεν έχει υποβληθεί από το τηλεοπτικό κοινό» και «η μη υποβολή παραπόνου δε, καταδεικνύει ότι το τηλεοπτικό κοινό δεν ενοχλήθηκε καθόλου

από το επίδικο επεισόδιο, το οποίο άλλωστε δεν περιείχε κανένα λεκτικό ή οπτικό υλικό που θα μπορούσε με οποιοδήποτε τρόπο να βλάψει τον τηλεθεατή», η Αρχή παραπέμπει εκ νέου τον οργανισμό στον Κανονισμό 41(2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000), ο οποίος αναφέρει ρητώς ότι: «Η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει αυτεπάγγελα και ανεξάρτητα από παράπονα κοινού* παραβάσεις από οποιοδήποτε σταθμό, αν υποπέσει στην αντίληψή της ότι δυνατό να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών» (*η υπογράμμιση δική μας).

Σε ό, τι αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού στο σημείο 9 της επιστολής του για το δικαίωμα του οργανισμού «να ζητά τη διεξαγωγή πλήρους ακροαματικής διαδικασίας, στα πλαίσια του δικαιώματος ακρόασης και των αρχών της δίκαιης δίκης», έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν στο θεμελιώδες δικαίωμα της ακρόασης, καθώς και οι αρχές της δίκαιης δίκης, της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικουμένου. Το δικαίωμα ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικουμένου πολίτη και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω τηλεοπτικού οργανισμού.

Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος 158(I)/99, κωδικοποιεί το δικαίωμα ακρόασης στο Άρθρο 43, το οποίο στην παράγραφο (4) αναφέρει τα εξής: «Η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο νόμος ορίζει το αντίθετο». Επίσης, οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμοι του 1998 μέχρι 2014 στο άρθρο 7 προνοούν: «(7) Η Αρχή ρυθμίζει η ίδια τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις συνεδριάσεις της». Επιπρόσθετα, ο κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 10/2000 αναφέρει: «(6) Η διαδικασία ενώπιον της Αρχής διεξάγεται όπως καθορίζεται πιο κάτω: (β) καλείται ο καθ' ου η καταγγελία να υποβάλει τις παραστάσεις του είτε προσωπικώς είτε εγγράφως».

Η Αρχή παραπέμπει σε παλαιότερη, επί του θέματος, επιστολή της προς τον οργανισμό ημερομ. **26.4.2012**, η οποία αναφέρει: *Έχουμε εξετάσει με κάθε σοβαρότητα τις θέσεις σας, όπως αυτές καταγράφονται στην εν λόγω επιστολή (αναφορά στην επιστολή του οργανισμού ημερομ. 8.3.2012). Σε συνεννόηση ωστόσο και με τους Νομικούς μας Σύμβουλους και αφού εξετάσαμε διεξοδικώς το ζήτημα, θεωρούμε ότι το ορθό είναι όπως η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου επιμένει στη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων που καθιέρωσε με σχετική της απόφαση και για την οποία έχετε ενημερωθεί.*

Η εν λόγω διαδικασία, κατά την άποψη της Αρχής, λαμβάνει ορθά, σφαιρικά και εξισορροπημένα υπόψη όλα τα αναγκαία και ουσιώδη δεδομένα, συμπεριλαμβανομένου, τόσο της διασφάλισης σε απολύτως ικανοποιητικά πλαίσια και βαθμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των ενδιαφερόμενων οργανισμών, όσο και την υποχρέωση της Αρχής, στα πλαίσια του δημοσίου συμφέροντος, όπως λαμβάνονται έγκαιρα, επίκαιρα και, άνευ καθυστέρησης οι όποιες αποφάσεις.

Επιπρόσθετα, η Αρχή παραπέμπει ενδεικτικά τον οργανισμό στην απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στη **Sigma Radio T.V Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ.134**, ημερομηνίας **24/2/2004**, η οποία επικυρώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την απόφασή του ημερ.**21/7/2011** επί των αιτήσεων **32181/04** και **35122/05**, καθώς επίσης στην Αναθεωρητική Έφεση **57/2006**, Νικόλας Τζιωνής v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Εσωτερικών, ημερομηνίας **23/12/2009**, στην Προσφυγή **43/98**, **1. Δήμητρας Χρ. Ορφανού 2. NIKEAS TRADING CO. LTD V. Κυπριακής Δημοκρατίας**, μέσω του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας **29/7/1999**, και στην Προσφυγή **170/91 Ανδρέας Πετρίδης v. Υπουργού Οικονομικών και άλλων**, ημερομηνίας **14/2/1992**.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του οργανισμού περί παραβίασης του δικαιώματος ακρόασης και των αρχών της δίκαιης δίκης.

Επί της ουσίας της υπόθεσης και αναφορικά με το σημείο 8 της επιστολής του οργανισμού ημερομ. 12.4.2016, όπου υιοθετούνται οι γραπτές παραστάσεις του Γενικού Διευθυντή του οργανισμού κ. Κωνσταντίνου Οδυσσέως ημερομ. 17.2.2016, έχουμε να σημειώσει τα εξής:

Ο οργανισμός ισχυρίζεται μεταξύ άλλων ότι «αν υιοθετηθεί η λογική ότι σκηνές σαν αυτές είναι ακατάλληλες για γενική τηλεθέαση, θα έχει καταργηθεί η ίδια έννοια της

μυθοπλασίας από καταβολής της ανθρώπινης ιστορίας, στην οποία ενυπάρχει η σύγκρουση του καλού με το κακό» και ότι «οι σκηνές που περιγράφονται στην υπόθεση θα μπορούσαν να ήταν μέρος ακόμη και παιδικού παραμυθιού». Η Αρχή θεωρεί ότι ακόμα κι αν το τελικό μήνυμα είναι η θριάμβευση του καλού, αυτή επισκιάζεται από την επίδραση των σκηνών βίας στο ανήλικο παιδί, η οποία είναι καταλυτική. Το ανήλικο παιδί των πέντε, έξι, επτά χρόνων δυσκολεύεται να διακρίνει το μύθο από την πραγματικότητα, προσλαμβάνοντας συχνά τον μύθο ως πραγματικότητα, πόσο μάλλον να αντιληφθεί τη λογική του καλού που επιβιώνει, όπως την εισηγείται ο οργανισμός. Ακόμα όμως και να δεχθούμε ότι το παιδί αντιλαμβάνεται τη λογική αυτή, δε μπορούμε να αμφισβητήσουμε ότι ταυτόχρονα το παιδί ταραζεται από αυτά που βλέπει, επηρεάζεται και κατ' επέκταση προσλαμβάνει ιδέες για το πώς θα εκδηλωθεί και θα αλληλεπιδράσει, αλλά και για το πώς θα δει την κοινωνία. Το μήνυμα εξάλλου ότι «ο καλός σκοπός αγιάζει τα μέσα», ότι δηλαδή για να επιτύχεις το «καλό» πρέπει να χρησιμοποιείς τη βία και μάλιστα αυτή που οδηγεί στην κακοποίηση και το θάνατο, είναι ενδεχόμενο να βλάψει ηθικά τον ανήλικο.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού για την σκηνή απόπειρας αυτοκτονίας και συγκεκριμένα ότι «η σκηνή μεταδόθηκε κομμένη από τον ANTENNA», η Αρχή δεν έχει κανένα λόγο να τον αμφισβητήσει. Παρ' όλα αυτά, οι σκηνές που μεταδόθηκαν πριν από την τελική σκηνή της αναισθητής κοπέλας μέσα στο μπάνιο και συγκεκριμένα οι σκηνές όπου η κοπέλα ψάχνει στο ντουλαπάκι του μπάνιου ανάμεσα σε συσκευασίες φαρμάκων (προφανώς για κάποιο φάρμακο / χάπια) και μετά αφήνοντας δίπλα από την μπανιέρα το γυάλινο μπουκάλι που είχε βρει ανάμεσα στα φάρμακα και έχοντας αποχαυνωμένο ύφος (προφανώς κατόπιν κατάποσης των φαρμάκων / χαπιών) γδύνεται και μπαίνει μέσα στην γεμάτη με νερό μπανιέρα, είναι σκηνές που συνιστούν βασικά στάδια στη διαδικασία μιας απόπειρας αυτοκτονίας. Ουσιαστικά το αποτέλεσμα που ήταν η αναισθητη κοπέλα στην μπανιέρα δεν θα επέρχετο αν προηγουμένως δεν είχε προηγηθεί η κατάποση φαρμακευτικής ουσίας και η εισδοχή της στην γεμάτη με νερό μπανιέρα. Πρόκειται αναμφίβολα για σκηνές που δεν ήταν κατάλληλες για την ώρα μετάδοσής τους και οι οποίες μπορούσαν κάλλιστα να γίνουν αντικείμενο μίμησης από το κοινό. Σε μια εποχή όπου οι αυτοκτονίες αποτελούν μάστιγα για την κοινωνία, οι οργανισμοί θα πρέπει να είναι διπλά προσεκτικοί στο τι μεταδίδουν, λαμβάνοντας υπόψη ότι ανάμεσα στο τηλεοπτικό κοινό υπάρχουν και ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και δη άνθρωποι που βρίσκονται σε απόγνωση.

Όσο για τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «αν η σκηνή είχε αφαιρεθεί εντελώς, θα προκαλείτο ένα σημαντικό κενό στη συνέχεια της ιστορίας», σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί ελαφρυντικό. Εν πάση περιπτώσει, η αυστηρότητα με την οποία οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί ελέγχουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων τους, θα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τον χρόνο μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος και την ηλικία των ατόμων που πιθανό να το παρακολουθούν.

Σε σχέση με τις απόψεις του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων στα σημεία 1, 2 και 6 στην επιστολή του ημερομ. 26.4.2016, οι οποίες ουσιαστικά αποτελούν περίπου μια επανάληψη των όσων έχει ο οργανισμός ισχυριστεί στην προηγούμενη του επιστολή ημερομ. 12.4.2016 και δη περί παράνομης και / ή αντικανονικής προδικασίας που αντίκειται στον Καν.42 της Κ.Δ.Π. 10/2000, μη δέουσας και επαρκούς έρευνας εκ μέρους της Λειτουργού και του δικαιώματος ακρόασης του οργανισμού και των αρχών της δίκαιης δίκης, η Αρχή έχει απαντήσει λεπτομερώς πιο πάνω (σελίδες 6 – 7 και 9 – 10) και δεν έχει να προσθέσει οτιδήποτε.

Αναφορικά με το σημείο 3 της επιστολής του ημερομ. 26.4.2016 και τον ισχυρισμό περί παράλειψης διεξαγωγής δέουσας και επαρκούς έρευνας σε όλα τα σχετικά και ουσιώδη γεγονότα, με αποτέλεσμα να τελεί η Αρχή υπό καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 46 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(I)/99, η διοίκηση ενεργεί με πλάνη περί τα πράγματα αν, «κατά την άσκηση της διακριτικής της εξουσίας, στηρίζεται σε πραγματικά γεγονότα και προϋποθέσεις που είναι εξ αντικείμενου ανύπαρκτα ή αν παραλείπει να λάβει υπόψη της ουσιώδη πραγματικά γεγονότα». Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κατά τη διαδικασία λήψης οποιασδήποτε απόφασης και διαμόρφωσης της κρίσης της, πάντοτε έχει ενώπιόν της και στη διάθεσή της όλα τα απαραίτητα πραγματικά γεγονότα και στοιχεία, καθώς επίσης και όλες τις εισηγήσεις των οργανισμών, τα οποία και λαμβάνει υπόψη.

Σύμφωνα με τον Ε. Σπηλιωτόπουλο : «Συνεπώς, δεν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα, όταν η προσβαλλόμενη πράξη στηρίζεται σε επαρκείς νομικές καταστάσεις και πραγματικά περιστατικά, τα οποία όμως έχουν εκτιμηθεί από το διοικητικό όργανο

διαφορετικά, από ότι έπρεπε να εκτιμηθούν κατά τον ισχυρισμό του αιτούντος (ΣΕ1186/1970)» (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», δωδέκατη έκδοση, παράγραφος 511, σελίδα 138). Ως εκ των ανωτέρω, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις, ώστε να δικαιολογείται ο ισχυρισμός του οργανισμού για πλάνη της Αρχής περί τα πράγματα.

Περαιτέρω, η Αρχή δεν αποδέχεται τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι τελεί υπό το καθεστώς πλάνης περί το Νόμο, πλάνη που ενυπάρχει όταν γίνεται λανθασμένη ερμηνεία ή κακή εφαρμογή των κριτηρίων που θέτει η εφαρμοστέα Νομοθεσία. Όπως σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρούνται πιστά οι Νόμοι και Κανονισμοί της Κυπριακής Δημοκρατίας και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία ερμηνεύονται με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, ο ισχυρισμός του οργανισμού πως η Αρχή τελεί υπό καθεστώς πλάνης περί τον Νόμο και τα πράγματα, χαρακτηρίζεται από γενικότητα, αοριστία και ασάφεια, καθώς δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά και επιχειρήματα που να αποδεικνύουν πώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η απόφαση της Αρχής αποτελεί προϊόν πλάνης.

Όσον αφορά στο σημείο 4 της επιστολής ημερομ. 26.4.2016 και στον ισχυρισμό του οργανισμού για αναιτιολόγητη καταδικαστική απόφαση της Αρχής, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην απόφαση της ημερομ. 6.4.2016 και επισημαίνει ότι στην επίδικη απόφαση παρατίθενται, αναλύονται και εξετάζονται όλα τα περιστατικά και γεγονότα της υπόθεσης – συμπεριλαμβανομένων των αποσπασμάτων του επίμαχου επεισοδίου – καθώς και οι σχετικές πρόνοιες των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), οι οποίες παραβιάστηκαν. Τόσο το πόρισμα και η έκθεση της Λειτουργού, όσο και η απόφαση της Αρχής, είναι πλήρως αιτιολογημένα, παρέχοντας όλα εκείνα τα στοιχεία που καθιστούν απόλυτα δυνατό τον δικαστικό έλεγχο.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 6.4.2016, ότι δεν μπορεί να κατανοήσει πώς η μετάδοση τέτοιων σκηνών ενδοοικογενειακής βίας, οι οποίες εμπειρείχαν εκτός από σωματική βία και λεκτική / ψυχολογική βία, με θύμα τη νεαρή «κόρη» ενός εκ των πρωταγωνιστών ή / και σκηνών που περιείχαν λεπτομερώς τη διαδικασία της απόπειρας αυτοκτονίας, μπορεί να θεωρηθούν κατάλληλες για προβολή

εντός της οικογενειακής ζώνης και καλεί τον οργανισμό να προβληματιστεί για τις συνέπειες που τέτοιες σκηνές μπορεί να έχουν σε ένα μικρό παιδί που πιθανό να παρακολουθεί τηλεόραση μεταξύ των υπό αναφορά ωρών.

Επιπρόσθετα και ακριβώς λόγω του ότι τα παιδιά, σήμερα, εκτίθενται πέραν του δέοντος σε θεάματα, τα οποία δεν είναι κατάλληλα για την ευάλωτή τους ηλικία, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί, με γνώμονα πάντα τη διασφάλιση της προστασίας των παιδιών, οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί, ώστε να μην συμβάλλουν και οι ίδιοι αρνητικά στην περαιτέρω έκθεση των ανηλίκων στη βία.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιόν της στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των απόψεων / θέσεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό τις εξής κυρώσεις:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **2.2.2015**, το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000** και την κύρωση της **Προειδοποίησης** ως αναφέρεται πιο κάτω:

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 26(ζ)** (υποστοιχείο **6**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000**.
- Για τις παραβάσεις του **άρθρου 29(1)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των **Κανονισμών 21(1)** (υποστοιχείο **2**), **21(5)** (υποστοιχείο **3**), **21(6)** (υποστοιχείο **4**) και **22(1)** (υποστοιχείο **5**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων των εν λόγω παραβάσεων με εκείνα του υποστοιχείου **6**, στο οποίο ήδη έχει επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 26(ι)** (υποστοιχείο **7**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), την κύρωση της **Προειδοποίησης**.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των €1.000 που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Α.ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

κ.π.